

Regelbunden tillsyn i Rinnens och Vikene skolor

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Arvika kommun och besökt Rinnens skola och Vikene skola den 26 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 25 november 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Rinnens och Vikene skolor, dels den information som samlats in under besöket. I Rinnens och Vikene skolor intervjuades elever, rektorn och lärare. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Tabell 1: Antal elever på Rinnens skola

Rinnens skola	Antal elever
Förskoleklass	7
Grundskola	33

Källa: Skolans rektor

2 (16)

Vikene skola	Antal elever
Förskoleklass	6
Grundskola	37

Källa: Skolans rektor

Rinnens och Vikene skolor är mindre skolor på landsbygden i Arvika kommun. Båda skolorna tillhör det Östra skolområdet och har en rektor som har verksamhetsansvar för båda.

På Rinnens skola, som ligger 25 km nordost om Arvika i Mangskog, går det 42 elever. Klasserna är åldersintegrerade i förskoleklass och årskurs 1–2 (16 elever), årskurserna 3–4 (16 elever) och årskurs 5–6 (15 elever). Förskoleklassen går för sig men samarbetar ändå ofta med eleverna i årskurserna 1 och 2.

På Vikene skola, som ligger 20 km öster om Arvika i Brunskog, går det 44 elever. Eleverna är indelade i tre klasser vilka omfattar förskoleklass och grundskolans årskurs 1–2 (14 elever), och årskurs 3–4 (14 elever) respektive årskurs 5–6 (16 elever). Förskoleklassen samverkar i hög grad med årskurserna 1 och 2. Undervisningen i slöjd och idrott och hälsa är förlagd till Edane skola, dit eleverna åker skolskjuts.

Till skolorna hör ett elevhälsoteam bestående av skolsköterska, specialpedagoger, skolpsykolog och kurator. Kuratorn arbetar dock mer konsultativt för de lägre åldrarna. Elevhälsoteamet ansvarar för elevvården på Rinnens skola, Vikene skola och Edane skola och vissa i teamet har även ansvar för elevvården på fler skolor än dessa.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Rinnens och Vikene skolor	Riket	Rinnens och Vikene skolor	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	Ri 87,5 Vi 87,5	85	Ri 75 Vi 75	87
	Matematik	Ri 87,5 Vi 75	72	Ri 75 Vi 75	73
	Svenska	Ri 87,5 Vi 85,5	71	Ri 75 Vi 87,5	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2008-02-28. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven.

Kommentar och bedömning:

Skolorna redovisar eller sammanställer inte elevernas resultat i förhållande till uppnåendemålen i årskurs 5 för samtliga ämnen. Det finns inte heller några resultat eller någon analys från nationella proven medtagna i kvalitetsredovisningen. Resultatet på de nationella proven för eleverna på Rinnens och Vikene skolor är över genomsnittet för riket i svenska och matematik som framgår i tabell 2 ovan. I engelska skiljer sig resultatet ganska markant från 2007 till 2008. Enligt den centrala sammanställningen som Arvika kommun gjort, där samtliga elever är medräknade visar det sig att Rinnens skola och Vikene skola ligger långt under genomsnittet för riket gällande kravnivån i ämnena

4 (16)

matematik, svenska och engelska. Personalen på de båda skolorna uppger att det är flera av eleverna som inte deltog på de nationella proven förra läsåret då man bedömde att det snarast skulle "knäcka" några av eleverna. Vidare var det några av eleverna som missade något delprov och därför kunde deras resultat inte räknas med. Då det är ett ytterst litet elevunderlag som genomfört de nationella proven går det inte att dra några slutsatser av resultaten. För att följa elevernas läsutveckling används LUS (LäsUtvecklingsSchema) och material som heter "God läsutveckling" och "Språket lyfter". Någon statistik över resultaten avseende läsningen redovisar inte skolan. I skolans kvalitetsredovisning finns inga resultat redovisade i något ämne och således saknas en analys av resultaten. För- och grundskolechefen i Arvika kommun begär varje år in en sammanställning över elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen i årskurs 5. Några av lärarna uppgav att det saknas ett bra redskap för bedömning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Bedömningen görs därför på delvis osäkra grunder. Denna sammanställning är således inte en säker källa och används inte för att analysera elevernas kunskapsresultat.

Skolinspektionen kan inte bedöma måluppfyllelsen avseende kunskapsresultaten i samtliga ämnen i årskurs 5 eftersom bedömningen görs på osäker grund.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt avsnitt 2.7 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andra språk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

Inspektionen visar att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling i ämnena engelska, matematik och svenska. För dessa ämnen finns underlag för bedömningen i form av läsutvecklingsschema (LUS) och speciellt framtagna bedömningsunderlag för matematik och engelska. För- och grundskolechefen i Arvika kommun begär varje år in en sammanställning över elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen i årskurs 5. Eftersom lärarna saknar ett bra redskap för bedömning av elevernas kunskapsutveckling görs bedömningen därför på delvis osä-

ra grunder och används inte för att analysera elevernas kunskapsresultat. Lärarnas uppföljning och utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling är en förutsättning för att rektorn ska kunna följa upp och utvärdera skolans samlade resultat. Se vidare 3.4.1. Uppföljningen av kunskapsutvecklingen är enligt de intervjuade lärarna under utveckling. En mall håller på att tas fram och på Vikene skola är man, enligt personalen, nära att "få ett grepp om" samtliga ämnen.

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte följer upp och utvärderar varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Detta måste åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Vid utvecklingssamtalet ska läraren enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

De individuella utvecklingsplanerna som inspektörerna tagit del av lägger stor vikt vid elevens sociala utveckling och de har inte alltid sin utgångspunkt i de nationella målen. I en del av utvecklingsplanerna beskrivs elevers personliga egenskaper och beteenden hos elever som ska korrigeras. Vidare handlar det om ordningsfrågor såsom exempelvis att ha som mål att hålla ordning på sina kläder i hallen. De individuella utvecklingsplanerna tar inte upp kunskapsutvecklingen i samtliga ämnen och det finns inte heller några skriftliga omdömen. Vid intervjuerna framkommer det att eleverna känner till att det upprättas individuella utvecklingsplaner. Ett fåtal elever kan redogöra för vilka mål de har satt upp och som de ska arbeta i riktning mot.

6 (16)

Skolinspektionen bedömer att skolornas individuella utvecklingsplaner inte är utformade i enlighet med förordningens krav. Detta måste åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I Lpo 94 anges att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges bl.a. de mål som undervisningen ska sträva mot. Enligt förordningen om kursplaner för grundskolan uttrycker mål att sträva mot den inriktning undervisningen skall ha när det gäller att utveckla elevernas kunskaper. De tydliggör därmed de kunskapskvaliteter som är väsentliga i ämnet. Dessa mål utgör det främsta underlaget för planeringen av undervisningen och sätter inte någon gräns för elevens kunskapsutveckling.

Vid intervjuer med rektor och lärare framkommer att man i huvudsak låter kursplanernas uppnåendemål styra verksamheten och planeringen av undervisningen. Personalen uppger dock att de under senare tid alltmer diskuterar utifrån strävansmålen i varje ämne och att de målen kommer att genomsyra verk-

samheten framöver. Vid elevintervjuerna i årskurs 1–6 framkommer inte heller att de känner till läroplanens och kursplanernas strävansmål.

Skolinspektionen bedömer att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot inte i tillräcklig utsträckning anger riktningen för skolornas utbildning. Detta behöver åtgärdas.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Enligt avsnitt 2.3 i Lpo 94 ska läraren se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad, svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Elevernas möjlighet till inflytande är av varierande grad vid båda skolorna. Till största delen handlar inflytandet om att eleverna får önska och komma med synpunkter via klassråd och elevråd om materiella saker exempelvis att få ljust knäckebröd att äta, nya bandyklubbor med mera. Vissa klasser har arbetsschema, förskoleklass och årskurserna 1–2 på Vikene skola, där eleverna får välja i vilken ordning man arbetar med vissa ämnen och arbetsmoment. I elevintervjuerna uppger eleverna att det är ”fröken som bestämmer” och att alla elever gör ungefär samma saker samtidigt under lektionerna. I intervjuerna med eleverna framkommer vidare att målen i respektive ämne inte är tydliggjorda. I intervjuer med lärarna framkommer det entydigt att det är lärarna som bestämmer lektionernas innehåll och upplägg.

Skolinspektionen bedömer att skolorna inte gör eleverna medvetna om målen för utbildningen i tillräcklig utsträckning. Eleverna har inte heller tillräckligt inflytande över sitt eget lärande varför åtgärder behövs.

8 (16)

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet skall det framgå vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Utifrån de intervjuer som gjorts med rektor, lärare och elevhälsoteam så framkommer att elever i behov av särskilt stöd uppmärksammas och får det stöd de behöver. Det upprättas alltid ett åtgärdsprogram och det är lärarna som gör detta med stöd av skolans specialpedagog. De åtgärdsprogram som delgivits inspektörerna varierar i kvalitet och beskriver i huvudsak att eleven ska få stöd-undervisning. Det saknas beskrivning i åtgärdsprogrammen huruvida skolan utrett elevens behov och hur skolan ska tillgodose dessa behov. Skolinspektionen bedömer att skolorna inte upprättar åtgärdsprogram som uppfyller förordningens krav. Detta måste åtgärdas. Se Skolverkets allmänna råd för åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari 2009 finns bestämmelserna i stället i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsynen av diskrimineringslagen. Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Barnen eller eleverna vid en verksamhet för vilken planen gäller ska enligt 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnen eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Rinnens skola och Vikene skola har i sina likabehandlingsplaner en plan mot kränkande behandling. På Rinnens skola har man genomfört en kartläggning av riskområden. Eleverna har fått skriva ner, peka ut och med hjälp av "glada" och "sura gubbar" de områden på skolan där man känner sig mindre trygg. Eleverna i elevrådet på Rinnens skola är insatta i skolans likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling. Eleverna i elevrådet har med sig kartläggningen och beskriver ingående de olika riskområdena på skolområdet. Vad som ska genomföras utifrån resultatet framgår inte i planen och inte heller eleverna känner till vad som ska göras. Planerna mot kränkande behandling är inte kända och förankrade bland de övriga eleverna som intervjuades på skolorna och de har inte heller varit delaktiga i framtagandet av dem. Planerna mot kränkande behandling är inte årligen upprättade. Skolinspektionen bedömer att skolornas plan mot kränkande behandling inte uppfyller lagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I hem- och konsumentkunskap så finns det i de nationella kursplanerna mål som eleverna ska ha uppnått det femte skolåret. Det är skolans ansvar att genomföra undervisningen som leder till att eleverna når målen som är angivna i kursplanerna. I grundskoleförordningen finns angivet att undervisningstid är arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under lärares ledning, se grundskoleförordningen 1 kap, 2 §. Totalt ska eleven ha 118 timmar hem- och konsumentkunskap under tiden i grundskolan, se bilaga 3 skollagen (1985:1100). Eleverna på Rinnens och Vikene skola har ingen sal för hemkunskap. De får uppgifter att utföra i hemmet istället och någon enstaka gång har eleverna haft matlagning utomhus på ett spritkök. De ska utföra vissa sysslor såsom att städa sitt rum och toaletten hemma samt att baka. Detta ska redovisas till ansvarig lärare när det är utfört genom att vårdnadshavare intygar detta skriftligen. Ämnet överläts således i huvudsak till föräldrarna som ska bedöma hur deras barn utför sina uppgifter i hem- och konsumentkunskap. Det grundläggande kravet på en likvärdig utbildning åsidosätts härmed och det är skolans ansvar att genomföra undervisningen. Skolinspektionen bedömer att undervisningen i hem- och konsumentkunskap inte uppfyller förordningens krav.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I timplanen för grundskolan anges att eleverna ska ha 382 timmar till elevens val under sin utbildningstid i grundskolan, se bilaga 3 skollagen. Enligt grundskoleförordningen 19 § ska elevens val vara en fördjupning och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen och undervisningen ska vara förenlig med målen i kursplanerna. På Vikene skola anordnas ingen undervisning i elevens val. Skolinspektionen bedömer att det inte är förenligt med lagens krav att inte anordna elevens val.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iaktas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället. Enligt avsnitt 2.8 i Lpo 94 har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. I skolornas kvalitetsredovisningar finns av personalen uppställda mål inom olika målområden som exempelvis normer och värden, kunskaper och elevernas ansvar och inflytande. Vissa mål är otydliga och blir därmed svåra att utvärdera och analysera. Lärarna uppger i en av kvalitetsredovisningarna att något mål är svårt att mäta och att man därför blir osäker på resultatet. Lärarna har tidigare inte sett kvalitetsredovisningen som ett hjälpmedel att utveckla verksamheten men de arbetar nu aktivt med att sätta sig in i dokumentet och den övergripande kommunala mallen. Vid samtal med lärare framkommer att varje elevs kunskapsutveckling inte systematiskt följs upp och utvärderas i samtliga ämnen i relation till mål att uppnå i årskurs 5. I årskurs 5 görs en uppföljning av elevernas kunskapsresultat men dessa resultat utvärderas inte. Se punkt 1.2. Det saknas vidare resultat av måluppfyllelsen i samtliga ämnen i kvalitetsredovisningarna. En förutsättning för att rektorn ska kunna fullfölja sitt ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans samlade resultat är att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling. Se uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat i denna rapport. Det är alltså av vikt att rektorn efterfrågar uppföljningar och utvärderingar av kunskapsutvecklingen på individ och klassnivå. Skolorna brister i sin uppföljning och utvärdering och man tillvaratar inte resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen. Skolinspektionen konstaterar att det saknas utvärdering av kunskapsresultaten i årskurs 5, vilket måste åtgärdas. Kvalitetsarbetet i övrig behöver också bli mer systematiskt.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning, se SFS 1997:702, inom skolväsendet m.m. ska bl.a. varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet och varje kommunalt bedrivet fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Enligt 2 § samma förordning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Vidare ska enligt 4 § samma förordning elever, lärare och övriga personal medverka i utarbetandet av och elevernas föräldrar ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen. I Arvika kommun används en gemensam mall för kvalitetsredovisningen. I den ska skolorna redovisa arbetet och måluppfyllelsen av prioriterade mål ur läroplanen. Rinnens och Vikene skolor använder sig av mallen och redogör delvis för de mål som de ställt upp för året. Det saknas dock djupare analyser av resultaten och kvalitetsredovisningarna är mer att likna vid verksamhetsberättelser. Skolorna följer inte fortlöpande upp och dokumenterar elevernas resultat i samtliga ämnen. Resultaten för verksamheten finns därför inte med i kvalitetsredovisningen och det är inte heller gjort några analyser av den uppnådda måluppfyllelsen. Elever och deras vårdnadshavare har inte varit med och utarbetat de befintliga kvalitetsredovisningarna. Kvalitetsredovisningarna innehåller således ingen bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och det saknas en redogörelse för vilka åtgärder som skolorna avser att vidta för en ökad måluppfyllelse. Det saknas elev- och föräldramedverkan i utarbetandet av kvalitetsredovisningarna på de båda skolorna. Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningarna inte uppfyller förordningens krav. Enligt ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde ikraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

16 (16)

2009-08-25 Göteborg

Carina Berggren

Leif Aljered